

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2020 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През първото тримесечие на 2020 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2.4% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.3% спрямо четвъртото тримесечие на 2019 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за първото тримесечие на 2020 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за първото тримесечие на 2020 г. на 4 юни 2020 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2020 г. БВП в номинално изражение достига 25 146.2 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2020 г. е 21 481.0 млн. лева.

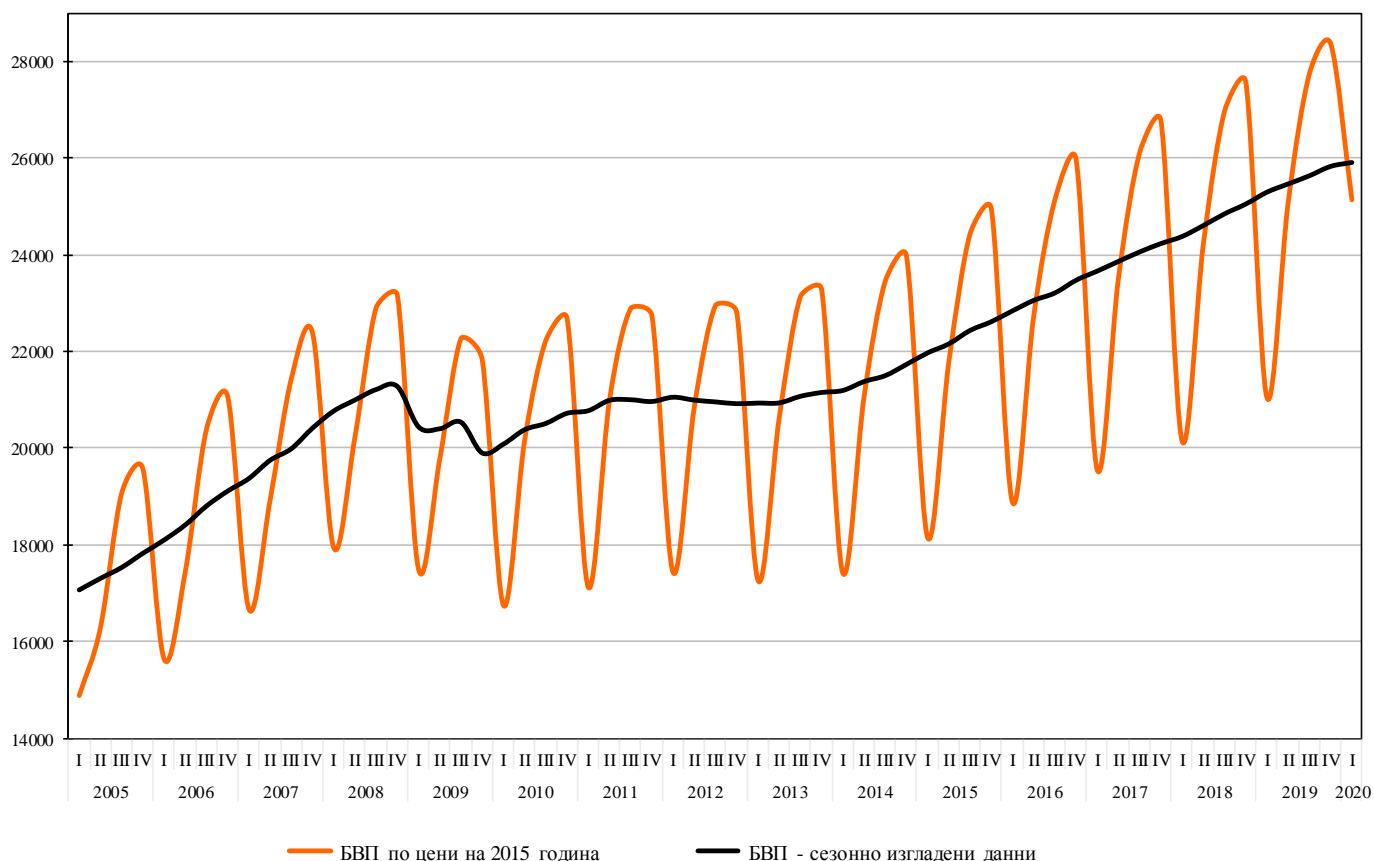
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (84.9%), което в стойностно изражение възлиза на 21 346.5 млн. лева. През първото тримесечие на 2020 г. бруто капиталобразуването е 3 649.8 млн. лв. и заема 14.5% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2020 г. по средногодишни цени на 2015 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През първото тримесечие на 2020 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2019 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.3% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.1%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2020 г. принос за регистрирания икономически растеж по сезонно изгладени данни спрямо четвъртото тримесечие на 2019 г. има увеличението на износа на стоки и услуги с 0.1%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

Годишни изменения

През първото тримесечие на 2020 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 2.4% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 2.3%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 4.1%. Бруто образуването на основен капитал отчита спад от 5.3% през първото тримесечие на 2020 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги се увеличава с 1.1%, докато вносът на стоки и услуги намалява с 0.6%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2020 година¹ (Експресни оценки)

		Първо тримесечие на 2020 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	21481.0	85.4
2	Корективи	3665.2	14.6
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6)	25146.2	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	21346.5	84.9
5	Бруто капиталобразуване	3649.8	14.5
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	149.9	0.6
7	Износ на стоки и услуги	16847.5	67.0
8	Внос на стоки и услуги	16697.6	66.4

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		II 2019	III 2019	IV 2019	I 2020	II 2019	III 2019	IV 2019	I 2020
1	Брутна добавена стойност	0.9	0.6	0.7	0.1	3.3	2.9	2.7	2.3
2	Корективи	-1.4	2.0	0.0	1.4	4.7	5.9	5.0	1.9
3	Брутен вътрешен продукт	0.7	0.7	0.8	0.3	3.5	3.2	3.1	2.4
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	1.6	1.5	1.1	-0.1	5.4	5.8	6.3	4.1
5	Бруто капиталобразуване	.	.	.	.	.	.	.	.
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	1.1	-1.8	-3.7	-0.9	-2.1	-4.2	-6.4	-5.3
6	Външнотърговско салдо	.	.	.	.	.	.	.	.
7	Износ на стоки и услуги	-2.0	3.6	-0.5	0.1	0.6	4.2	-0.4	1.1
8	Внос на стоки и услуги	-0.5	3.4	-3.1	-0.2	1.1	5.5	-0.2	-0.6

¹ Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2015 година.